

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
МАЛОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВІТОЛЬДА ПЛЕЦЬКОГО
В ОСВЕНЦІМІ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
САДІВНИЦТВА
ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА
АКАДЕМІЯ

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ Й ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
III Міжнародної науково-практичної конференції**

**Мукачево
18-19 травня 2023 року**

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від «16» травня 2023 р.)*

С 91

Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції (18-19 травня 2023 р., м. Мукачево). Мукачево : Вид-во МДУ, 2023. 557 с.

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами III Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки й освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції розглянуто проблеми та перспективи розвитку педагогічної освіти, психолого-педагогічні аспекти індивідуальної траєкторії професійного становлення особистості, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, актуальні проблеми менеджменту, туризму, розвитку індустрії гостинності та збереження історико-культурної спадщини, тенденції розвитку сучасного суспільно-політичного та культурно-мистецького простору.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів вищої освіти, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор (голова);

Гоблик В.В. – д-р екон. наук, професор;

Кобаль В.І. – канд. пед. наук, професор;

Пігош В.А. – канд. екон. наук, доцент;

Максютова О.В. – PhD, провідний фахівець ВНТД

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ЩЕРБАН Т.Д., САМОЙЛОВ О.С. САМООЦІНКА ОСОБИСТОСТІ ЯК ЧИННИК СПІЛКУВАННЯ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ.....	308
ЩЕРБАН Т.Д., ДОЛИНАЙ Т. Т. ПСИХОЕМОЦІЙНІ СТАНИ У ПРОЦЕСІ ВЗАЄМОДІЇ «ЛІКАР-ПАЦІЄНТ».....	310
ЩЕРБАН Т.Д., КОПЧА І.В. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МОТИВАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ СУЧАСНОГО ЮНАЦТВА.....	312
ЩЕРБАН Т.Д., НОДЬ І.А. ХАРАКТЕРИСТИКА ВИДІВ ТА ФОРМ ПРОЯВУ КРИЗ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ.....	314
ЯМЧУК Т. , ДОЛИНАЙ М. ПРОФЕСІЙНЕ САМОВИЗНАЧЕННЯ ЯК КРИТЕРІЙ ОСОБИСТІСНОЇ БЕЗПЕКИ ФАХІВЦЯ.....	316
ЯРЕМА Д.М. НАВЧАННЯ АНГЛОМОВНОГО ПИСЕМНОГО СПІЛКУВАННЯ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ З ВИКОРИСТАННЯМ МЕТОДУ СИТУАТИВНОГО МОДЕЛЮВАННЯ.....	318

РОЗДІЛ 3. СУЧАСНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ ТА ІНЖЕНЕРІЇ

АГАПЧУК Б.Ф., МОНИЧ Н.О. ГОЛУБКА Я.В. РЕГУЛЮВАННЯ БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.....	321
АГАПЧУК Б.Ф., ГОЛОВАЧКО В.М. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНІ СИСТЕМИ.....	323
БЕРЕЗЮК С.В., ПАКУЛЬСЬКИЙ В.В. УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНО-ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ ПРАЦІВНИКІВ АДМІНІСТРАТИВНОЇ СЛУЖБИ УСТАНОВИ.....	325
БОРА Н. Ю., БОРА І. В. ОСОБЛИВОСТІ РЕЛОКАЦІЇ МЕДИЧНИХ УСТАНОВ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ЗМІНА КОНКУРЕНТНОГО ЛАНДШАФТУ В МЕДИЧНІЙ СФЕРІ.....	327
БОРА Н. Ю., БОРА І. В. УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ЯК СИСТЕМА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ.....	329
БОРА Н. Ю., ГОРОВЕНКО Д. В. ТАРГЕТОВАНА РЕКЛАМА ЯК ІНСТРУМЕНТ ЦИФРОВОГО МАРКЕТИНГУ.....	332
БРАТЮК В.П., МЕДЕНЦІ М. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ СТРАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	334
БРОДОВИЧ Ю.Р., БРОДОВИЧ В.Ю. ФІЗІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЗБЕРІГАННЯ НАСІННЯ, ПЛОДІВ, ОВОЧІВ І ГРУБИХ КОРМІВ ДЛЯ ТВАРИН.....	336
БРОДОВИЧ Ю.Р., <u>БРОДОВИЧ Р.І.</u> ПОШИРЕННЯ ТА ЕКОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРИРОДНИХ ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ В УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТАХ.....	338
ВАСЮРА В.О., БЕРЕЗЮК С.В. СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ КЛІМАТ, ЯК ФУНДАМЕНТ СУЧАСНОГО КОЛЕКТИВУ.....	339
ГАВРИЛЕЦЬ О. В. ХАРАКТЕРИСТИКА КРЕАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ГЕНЕРУВАННЯ БІЗНЕС-ІДЕЙ.....	341
ГАЛЬО Я. ІНДУСТРІАЛЬНІ ПАРКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ТРАНСКОРДОННИЙ ПОТЕНЦІАЛ.....	343
ГОБЛИК В.В., ЛЕМАК В.В. МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ТУРИСТИЧНОГО КЛАСТЕРУ.....	345
МИЦИК П. П. МЕТОДИКА БАЛАНСУВАННЯ ПРОЦЕСІВ ФОРМУВАННЯ ТА ПРИРОЩЕННЯ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ В БУДІВЕЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ.....	347
ГОЛОВАЧКО В.В., ГОЛОВАЧКО В.М. ПОНЯТТЯ ЛІНІЙНОЇ РЕГРЕСІЇ.....	348

ГОБЛИК В.В.,
доктор економічних наук, професор,
перший проректор,
Мукачівський державний університет
ЛЕМАК В.В.,
аспірант 1 курсу,
076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»,
Мукачівський державний університет

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ТУРИСТИЧНОГО КЛАСТЕРУ

В економічній літературі існує багато визначень поняття “кластер” На наш погляд, вдалим є наступне визначення: кластер – це територіально-галузеве добровільне об’єднання підприємств, які тісно співпрацюють із науковими установами та органами місцевої влади з метою підвищення конкурентоспроможності власної продукції та динамічного економічного зростання регіону [1, с. 4].

Питанням дослідження особливостей розвитку рекреаційно-туристичного комплексу, проблемам територіальної організації діяльності, оцінки ефективності інтеграційних об’єднань в Закарпатській області присвячені напрацювання вчених [2-5] та багатьох інших.

З метою вивчення впливу кластера на конкурентоздатність його учасників застосовуються різноманітні методики. На основі узагальнення існуючих методів дослідження кластерів, та беручи до уваги особливості діяльності туристичних кластерів, авторами запропоновано застосовувати наступні методи, які використовують при вивченні кластерів конкурентоздатності як мережевих структур [6]:

1. Метод експертних оцінок. Застосування методу є доречним у випадках обмеження можливостей застосування економіко-математичних методів, відсутності статистичної й іншої інформації, а також надійних методів визначення відповідності економіко-математичних моделей реальним об’єктам.

2. Метод аналізу таблиць "витрата-випуск". Базується на вивченні балансу економіки.

3. PEST – аналіз. Містить у собі оцінку в розрізі 4 конфігурацій: політичної, економічної, соціальної й технологічної.

4. SWOT – аналіз. Заснований на вивченні сильних сторін як факторів, що сприяють розвитку мережевої структури; слабких сторін як факторів, що перешкоджають розвитку мережевої структури; можливостей і загроз (внутрішніх і зовнішніх факторів) для розвитку мережевої структури.

5. Модель розвитку конкурентних переваг М. Портера. Базується на ромбі, вершини якого відбивають детермінанти конкурентних переваг.

6. Різні аналітичні методи, такі як кластерний аналіз (дозволяє будувати класифікацію n об’єктів за допомогою об’єднання їх у групи або кластери на основі критерію мінімуму відстані в просторі m змінних, що описують об’єкти), метод дискримінантного аналізу (дозволяє перевірити гіпотезу про можливість класифікації заданої безлічі об’єктів n , які характеризуються деяким числом m

змінних X , на деяке число класів або кластерів k . Метод дозволяє об'єктивно класифікувати нові об'єкти по цим змінним), імітаційне моделювання - дозволяє виділити основні компоненти на основі застосування орієнтованих графів - орграфів) і інших.

Підкреслимо, що отримані результати в процесі застосування низки методів розглянутих вище, потрібно розглядати в динаміці. Таким чином картина функціонування (інтенсивність, тенденція) рекреаційно-туристичного кластера буде більш повною.

Література:

1. Войнаренко М.П., Малий М.В. Будівельний кластер – європейський шлях розвитку. Хмельницький : Поділля Перший, 2005. 32 с.
2. Гоблик В.В. Формування транскордонних туристичних кластерів як пріоритетний напрям розвитку прикордонних регіонів України. *Економічний форум*. Луцьк, 2015. №3. С. 117-123.
3. Гоблик В.В., Щербан Т. Д., Добош С. Ю. Ресурсне забезпечення розвитку кластерів у рекреаційно-туристичному комплексі регіону. *Економіка та суспільство : електронний науковий фаховий журнал*. Мукачево, 2017. №9. С.759-762.
4. Гоблик В.В. Теоретичні основи дослідження рекреаційно-туристичних кластерів. *Єврорегіональне співробітництво України та його інтеграційний потенціал: Збірник наукових праць за матеріалами круглого столу експертів* (м. Ужгород, 20 квітня 2012 р.). Ужгород, 2012. С. 81-101.
5. Гоблик В.В., Щербан Т.Д. Кластери в транскордонному регіоні: досвід Європейського Союзу. *Сучасна соціально-економічна система: парадигма, завдання і тенденції* : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції з нагоди 120-річчя Національного університету біоресурсів і природокористування України (27 квітня 2018 року). Ніжин, 2018. С.40-42.
6. Стеблякова Л.П., Вечкинзова Е.А. URL: <http://arn.eerc.ru/default.aspx?id=750> (дата звернення: 26.04.2023 р.).

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>